

М. Б. Паласевич,
к. е. н., доцент, доцент кафедри математики та економіки,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4474-543X>

Л. Г. Квасний,
к. е. н., доцент, доцент кафедри математики та економіки,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5248-544X>

С. А. Погуц,
аспірант кафедри математики та економіки,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-1000-9721>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.23.184

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИКЛІЧНИХ КОЛИВАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

М. Palasevich,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
L. Kvasniy,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
S. Poguts,
Postgraduate student of the Department of Mathematics and Economics,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

INSTITUTIONAL SUPPORT FOR ANTI-CRISIS REGULATION OF CYCLICAL FLUCTUATIONS IN THE NATIONAL ECONOMY

Дослідження присвячене аналізу інституційного забезпечення антикризового регулювання економічних циклів у національній економіці. Розглянуто ключові інститути, що формують інституційне середовище протидії циклічним коливанням: державні органи економічної політики, фінансові регулятори, інститути монетарного та фіскального контролю, а також недержавні структури — ринкові регулятори, бізнес-асоціації, аналітичні центри та міжнародні фінансові організації. Проаналізовано роль інституційних рамок у формуванні контрциклічної макроекономічної політики, яка включає комплекс заходів від превентивного стримування фінансових дисбалансів до пом'якшення наслідків кризових явищ. Розкрито специфіку застосування інструментів макропруденційного нагляду, спрямованих на підвищення стійкості фінансової системи; автоматичних фіскальних стабілізаторів, які дозволяють згладжувати коливання ділової активності без додаткових рішень уряду. Показано, що високоякісне інституційне забезпечення здатне не лише пом'якшувати амплітуду економічних спадів і скорочувати тривалість кризових фаз, але й формувати основу для стійкого довгострокового розвитку. Запропоновано напрями вдосконалення інституційної структури антикризового регулювання, серед яких — підвищення координації між органами влади, інституційна модернізація фінансового сектору, розвиток системи стратегічного прогнозування та підсилення регуляторної спроможності держави.

The study is devoted to the analysis of the institutional support for anti-crisis regulation of economic cycles in the national economy. The key institutions that form the institutional environment for countering cyclical fluctuations are considered: state economic policy bodies, financial regulators, monetary and fiscal control institutions, as well as non-state structures — market regulators, business associations, analytical centers and international financial organizations. The work substantiates that the effectiveness of anti-crisis regulation is largely determined not only by the availability of appropriate instruments, but primarily by the quality of institutional mechanisms that ensure their targeted and coordinated application. The role of the institutional framework in the formation of countercyclical macroeconomic policy is analyzed, which includes a set of measures from preventive containment of financial imbalances to mitigating the consequences of crisis phenomena. The specifics of the application of macroprudential supervision instruments aimed at increasing the stability of the financial system are revealed; automatic fiscal stabilizers, which allow smoothing fluctuations in business activity without additional government decisions; mechanisms for effective public debt management, which reduce the risks of fiscal instability; as well as banking supervision institutions designed to maintain the appropriate level of capitalization and liquidity of financial institutions. The importance of the coherence of these instruments with each other is emphasized, which increases the effectiveness of anti-crisis measures. It is shown that high-quality institutional support is able not only to mitigate the amplitude of economic downturns and reduce the duration of crisis phases, but also to form the basis for sustainable long-term development. Directions for improving the institutional structure of anti-crisis regulation are proposed, including increased coordination between authorities, institutional modernization of the financial sector, development of a system of strategic forecasting and strengthening the regulatory capacity of the state.

Ключові слова: антикризове регулювання, інституційне забезпечення, макроекономічна політика, макропруденційний нагляд, фіскальні стабілізатори, фінансова система, координація інститутів.

Key words: anti-crisis regulation, institutional support, macroeconomic policy, macroprudential supervision, fiscal stabilizers, financial system, coordination of institutions.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Економічні цикли становлять фундаментальну і водночас неминучу рису функціонування ринкової економіки. Їхня хвилеподібна динаміка, що проявляється у послідовній зміні фаз піднесення, піку, спаду та депресії, відображає внутрішню мінливість господарської системи, її реагування на технологічні зрушення, зміни споживчого попиту, інвестиційні настрої та зовнішні шоки. Такі циклічні коливання не лише впливають на темпи економічного зростання, але й створюють потребу в розбудові цілісної та дієвої системи антикризового регулювання, здатної пом'якшувати негативні наслідки кризових явищ і сприяти швидшому відновленню ділової активності.

У сучасних умовах глобальної взаємозалежності економік особливої ваги набуває інституційний вимір антикризового управління. Саме якість інституцій — ефективність державних органів, прозорість і передбачуваність нормативно-правових норм, дієвість фінансових, соціальних та регуляторних механізмів — визначає, наскільки гнучко економіка може реагувати на внутрішні та зовнішні виклики. Сильні й узгоджені інституції формують середовище, у якому знижується вразливість до

шоків, підвищується рівень довіри економічних агентів та забезпечуються передумови для стійкого, збалансованого зростання навіть у періоди підвищеної турбулентності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми інституційного забезпечення антикризового регулювання циклічних коливань національної економіки активно досліджують відомі зарубіжні економісти та соціологи — А. Бхандарі [9], В. Вілен [14], О. Дан [13], Д. Еванс [9], Г. Карнацца [10], Дж. Кейнс [11], К. Кейта [12], М. Ларч [14], П. Лібератті [10], М. Лозей, Л. Лу [15], Л. Оноранте [9], В. Орсо [14], А. Саккі [10], Дж. Сарджент [9], К. Турку [12], А. Янку [13].

Аналіз інструментів інституційного забезпечення антикризового регулювання економічних циклів, що є ключовими факторами макроекономічної стабільності, знайшов відображення у працях українських науковців — М. Бріль [7], О. Десятнюк [1], О. Кліменко [7], Т. Маршалка [2], М. Мащенко [7], І. Минчинської [3], А. Міньковської [5], Б. Назаркевича [4], О. Одношевної [5], І. Плікуса [6], Г. Ревякіна [8], Т. Саванчук [5] та інші.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження механізмів інституційного забезпечення антикризового регулювання циклічних коливань національної економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Згідно з інституційною теорією, ефективність макроекономічної політики визначається не лише наявністю відповідних інструментів державного впливу, але й тим, наскільки узгодженою, стабільною та передбачуваною є система формальних і неформальних правил, що регулюють економічну поведінку. Йдеться про закони, нормативні акти, традиції взаємодії між суб'єктами ринку, рівень довіри до держави та ступінь відповідальності ключових інституцій. У періоди економічних потрясінь значення цих елементів істотно зростає, оскільки саме вони визначають можливість швидкої мобілізації ресурсів, ефективної координації дій та здатності суспільства адаптуватися до нових умов. За відсутності стійких інститутів навіть найкращі за змістом рішення можуть втратити ефективність через непослідовність, низьку передбачуваність або слабку легітимність.

Антикризове регулювання охоплює широкий комплекс заходів, покликаних зменшити амплітуду економічних коливань [2, с. 209], прискорити відновлення економічної активності та мінімізувати соціальні втрати. До його ключових інструментів належать фінансова, монетарна, зовнішньоекономічна, структурна та соціальна політика. Проте результативність цих напрямів значною мірою визначається інституційними характеристиками економіки: здатністю органів влади ухвалювати рішення без надмірних затримок, ефективністю контролю за їх виконанням, рівнем прозорості та підзвітності, а також ступенем взаємодії між державою, бізнесом і громадянським суспільством. Інституційний аспект фактично формує середовище, у якому антикризові заходи або розкривають свій потенціал, або, навпаки, стикаються з опором, викривленнями та втратою довіри. Саме тому зміцнення інституційної спроможності стає ключовою умовою не лише подолання кризових явищ, а й формування стійкої моделі економічного розвитку.

Система інституцій антикризового регулювання економічних циклів — це комплекс взаємопов'язаних державних, наддержавних, регіональних та приватних структур, діяльність яких спрямована на запобігання кризовим явищам, їхнє раннє виявлення, локалізацію та мінімізацію негативних наслідків для економіки, суспільства та окремих суб'єктів господарювання [1, с. 189]. Така система охоплює органи стратегічного планування, фінансового нагляду, моніторингу ринкових ризиків, соціального захисту, а також механізми координації дій між державою, бізнесом та міжнародними організаціями. Ефективність системи антикризового регулювання визначається узгодженістю дій цих інституцій, оперативністю обміну інформацією та здатністю до адаптації в умовах динамічних викликів економічного середовища. Її ключовими елементами є наступні [8, с. 83].

По-перше, державні інституції, що формують нормативно-правову базу, здійснюють макроекономічну

політику, регулювання фінансових ринків і підтримку критично важливих секторів у періоди турбулентності. До основних суб'єктів антикризового регулювання належать уряд, центральний банк, міністерства економічного й фінансового профілю, регуляторні служби та антимонопольні органи. Вони забезпечують формування макроекономічної політики, спрямованої на стабілізацію циклу; координацію міжгалузевих та міжрегіональних програм підтримки економіки; оперативне впровадження антикризових заходів (податкові стимули, бюджетні трансфери, програми зайнятості, інтервенції на фінансових ринках) [5].

По-друге, фінансові інститути — банки, страхові компанії, фондові та кредитні спілки — виконують не лише базові операції з перерозподілу капіталу, але й складні функції трансформації фінансових ресурсів та управління ризиками [7, с. 40]. Саме їхня інституційна спроможність, рівень довіри та професійність є фундаментом для формування стійкої та передбачуваної фінансової системи. Завдяки ефективному функціонуванню цих структур забезпечується стабільність грошового обігу, доступність фінансових послуг та підтримка економічної активності.

До ключових функцій фінансових інститутів належать: створення та підтримання системи гарантування вкладів, що захищає інтереси вкладників; здійснення постійного нагляду за банківським сектором з метою виявлення і запобігання порушенням; застосування інструментів макропруденційної політики, які дозволяють стримувати накопичення системних ризиків і пом'якшувати вплив потенційних фінансових шоків. Разом ці елементи формують комплексний механізм забезпечення стабільності фінансової архітектури держави [9, с. 2576].

По-третє, у системі антикризового регулювання ключове значення мають міжнародні фінансові інституції — Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Європейський центральний банк та інші наднаціональні структури, які виступають своєрідним зовнішнім "амортизатором" економічних шоків. Їхня роль виходить далеко за межі простої фінансової підтримки. Передусім ці організації забезпечують країнам доступ до ресурсів, що дозволяє стабілізувати макроекономічну ситуацію у періоди глибоких дисбалансів — від валютних криз до системних банківських проблем [15, с. 526]. Паралельно вони надають технічну експертизу, допомагаючи урядам розробляти реалістичні програми структурних реформ, спрямованих на зміцнення фінансової дисципліни, підвищення ефективності державного управління та модернізацію фінансового сектора. Важливою складовою їхньої діяльності є також і консультативний супровід: регулярний моніторинг економічної політики, оцінка ризиків та рекомендації щодо підвищення стійкості економіки до зовнішніх і внутрішніх потрясінь. Тобто, міжнародні інституції виконують функцію глобального стабілізаційного механізму, який сприяє не лише подоланню кризових проявів, але й формуванню довгострокових умов для сталого розвитку та інтеграції в міжнародну економічну систему [10, с. 1131].

По-четверте, інститути соціального партнерства — профспілки, об'єднання роботодавців та громадські організації — відіграють ключову роль у формуванні ста-

Таблиця 1. Механізми інституційного забезпечення антикризового регулювання циклічних коливань економіки України

Група механізмів	Сутність механізму	Основні інституції (органи)	Інструменти та функції
Правові механізми	Формування нормативно-правових засад антикризової політики	Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, профільні міністерства	Закони про держбюджет, податкове законодавство, антикризові програми, регуляторні акти, мораторії, дерегуляційні акти
Фінансово-бюджетні механізми	Забезпечення ресурсами та перерозподіл коштів у кризових умовах	Мінфін, Казначейство, Рахункова палата	Антикризові фонди, бюджетні стимули, субсидії, держгарантії, секвестр бюджету, реструктуризація боргів
Монетарні механізми	Стабілізація грошово-кредитної системи	Національний банк України	Процентна політика, валютні інтервенції, регуляції банківського сектору, програми рефінансування, контроль інфляції
Інституційно-управлінські механізми	Координація державних органів у подоланні криз	РНБО, КМУ, Офіс Президента, регіональні адміністрації	Антикризові штаби, міжвідомчі комісії, стратегічне планування та моніторинг, сценарне прогнозування
Соціально-економічні механізми	Підтримка населення та бізнесу в умовах кризи	Мінсоцполітики, Мінекономіки, Державна служба зайнятості	Соціальні програми, компенсації, підтримка МСП, програми зайнятості, гранти, пільгове кредитування
Інвестиційно-інноваційні механізми	Стимулювання інноваційного та інвестиційного розвитку для виходу з кризи	Мінекономіки, Фонд держмайна, Урядові офіси залучення інвестицій	Податкові стимули для інвесторів, державно-приватне партнерство, підтримка інноваційних проектів, індустриальні парки
Регуляторні механізми	Зменшення надмірного регуляторного тиску, адаптація регулювань	ДРСУ (Державна регуляторна служба), КМУ	Deregulation packages, спрощення процедур, цифровізація послуг, антикризові регуляторні послаблення
Механізми міжнародної підтримки	Отримання зовнішньої допомоги, інтеграція у міжнародний економічний простір	МЗС, Мінфін, Мінекономіки, міжнародні фінансові організації (МВФ, Світовий банк, ЄБРР)	Кредити, гранти, технічна допомога, програми макрофінансової підтримки, міжнародні антикризові проекти
Інформаційно-аналітичні механізми	Забезпечення держави та суспільства інформацією для ухвалення рішень	Держстат, аналітичні центри, НБУ, Мінекономіки	Моніторинг кризових ризиків, економічні прогнози, публічні аналітичні звіти, системи раннього попередження

Джерело: сформовано на основі [7; 8].

більшого комунікативного простору під час кризових періодів. Вони створюють платформи для діалогу та узгодження інтересів, що надає можливість своєчасно реагувати на загрози та мінімізувати соціальні ризики. Завдяки їхній участі посилюється підтримка необхідних реформ, знижується рівень соціальної напруги, а процес ухвалення рішень стає більш відкритим і передбачуваним. У межах антикризового регулювання такі інститути сприяють зміцненню довіри між державою, бізнесом та суспільством, забезпечуючи пошук збалансованих рішень і підвищуючи ефективність реалізованих політик.

Інституційне забезпечення антикризового регулювання — це сукупність організаційних, правових, фінансових та інформаційних інструментів, за допомогою яких держава, бізнес-структури та інші інституції забезпечують своєчасне виявлення, запобігання та подолання кризових явищ. Їхня ефективність визначається уз-

годженістю дій усіх учасників та здатністю системи адаптуватися до нових загроз і передбачає застосування адекватних механізмів. Кожна група механізмів виконує специфічні функції, але всі вони спрямовані на забезпечення стійкості фінансово-економічної системи та підтримку суспільства в умовах шоків [12, с. 746].

Система інституційного забезпечення антикризового регулювання економіки України є багаторівневою та комплексною, охоплюючи широкий спектр механізмів, що взаємодіють між собою для стабілізації економічної ситуації та подолання кризових явищ. Правові та регуляторні механізми формують нормативно-правову основу, необхідну для оперативного реагування держави та адаптації економічних умов. Фінансово-бюджетні та монетарні механізми забезпечують ресурсну стабілізацію, перерозподіл коштів і підтримання макроекономічної рівноваги. Інституційно-управлінські механізми забезпечують

координацію між органами влади, що дозволяє оперативно впроваджувати антикризові заходи [8, с. 29].

Соціально-економічні та інвестиційно-інноваційні механізми спрямовані на підтримку населення, бізнесу та стимулювання структурної модернізації економіки, що є важливою умовою для її довгострокового відновлення. Механізми міжнародної підтримки доповнюють внутрішні ресурси країни [13, с. 19], забезпечуючи доступ до зовнішнього фінансування та експертної допомоги. Інформаційно-аналітичні механізми формують основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, здійснюючи моніторинг ризиків та прогнозування тенденцій.

Загалом, ефективність антикризового регулювання в Україні залежить від узгодженості дій між усіма механізмами, їх гнучкості, здатності швидко адаптуватися до динамічних умов та комплексного використання інструментів державної політики. Комплексність і взаємодоповнюваність цих механізмів створюють цілісну інституційну систему, здатну протидіяти економічним потрясінням і забезпечувати стійкий розвиток держави. У комплексі ці механізми формують інституційне середовище, здатне забезпечити стійкість соціально-економічної системи та підвищити її спроможність протистояти як внутрішнім, так і зовнішнім викликам [1, с. 192].

Попри розвиток інституційної бази, низка системних проблем і надалі знижує ефективність антикризових заходів та стримує реалізацію державної політики. До ключових викликів належать [4, с. 6]:

- недостатня незалежність ключових регуляторів, що створює ризики політичного впливу та ускладнює ухвалення об'єктивних рішень, спрямованих на стабілізацію економіки;

- інституційна слабкість та низький рівень довіри до державних органів, що зменшує ефективність реалізації реформ і гальмує співпрацю між владою, бізнесом та громадськістю;

- фрагментація регуляторних функцій і неузгодженість державної політики, які призводять до дублювання повноважень, суперечливих рішень та затримок у впровадженні антикризових ініціатив;

- нестабільність законодавства, що ускладнює прогнозування економічної поведінки учасників ринку, знижує інвестиційну привабливість та створює додаткові ризики для бізнесу;

- обмежені фінансові ресурси, які стримують масштаб та тривалість антикризових програм, звужують можливості бюджетної підтримки та зменшують здатність держави оперативно реагувати на нові виклики;

- недостатній рівень координації між центральними і місцевими органами влади, що ускладнює реалізацію комплексних програм і перешкоджає швидкому реагуванню на кризові ситуації на регіональному рівні;

- брак якісної аналітики та прогнозування, який обмежує здатність держави своєчасно і точно ідентифікувати ризики та формувати ефективні превентивні механізми.

Водночас посилення інституційного базису антикризового регулювання вимагає не лише формального вдосконалення існуючих механізмів, але й системної трансформації підходів до державного управління. Насамперед це передбачає підвищення прозорості та підзвітності регуляторних органів, що створює передумови для зростання довіри та мінімізації ризиків управ-

лінських помилок [3, с. 89]. Не менш важливим є зміцнення макропруденційної політики та розвиток ефективних механізмів раннього виявлення та попередження потенційних кризових явищ, що дозволить своєчасно реагувати на дестабілізуючі фактори.

Ключовим напрямом також виступає інституціоналізація стратегічного планування та систематичне застосування сценарного аналізу, які сприятимуть формуванню довгострокового бачення та готовності до різних варіантів розвитку подій [14, с. 21]. Особливої уваги потребує цифровізація державного управління, адже впровадження сучасних цифрових інструментів здатне значно пришвидшити ухвалення рішень, підвищити їх обґрунтованість та забезпечити оперативний обмін інформацією між інституціями.

Важливим елементом зміцнення інституційної спроможності є розвиток партнерства між державою, бізнесом і громадськістю, що надає змогу формувати комплексний, збалансований підхід до управління кризовими процесами [11, с. 143]. Завершальною умовою ефективного антикризового регулювання виступає створення стабільного, послідовного та передбачуваного нормативно-правового середовища, яке забезпечить сталість інституційних правил та зменшить рівень регуляторної невизначеності.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Інституційне забезпечення антикризового регулювання економічних циклів є ключовим фактором макроекономічної стабільності, адже саме воно формує здатність держави не лише своєчасно виявляти загрози, але й упереджувати їхній негативний вплив. Наявність ефективних інституційних механізмів дозволяє координувати дії органів влади, фінансових регуляторів та суб'єктів ринку, забезпечуючи узгодженість антикризових заходів і підвищуючи їхню результативність. Через призму інституцій проявляється спроможність держави оперативно реагувати на кризові явища, гарантувати стійкість фінансової системи, запобігати її розбалансуванню та водночас підтримувати сталий соціально-економічний розвиток.

У сучасних умовах глобальної невизначеності, коли економічні ризики часто набувають транснаціонального характеру, роль інституцій посилюється як ніколи. Від їхньої якості, прозорості, адаптивності та здатності до швидкого ухвалення рішень залежить не лише глибина економічних спадів, але й швидкість посткризового відновлення. Сформована система інституційного реагування, що включає ефективну регуляторну, бюджетно-податкову, монетарну та соціальну політики, стає фундаментом для мінімізації шоків, підвищення економічної гнучкості та формування довгострокової стійкості національного господарства. Інституційне забезпечення антикризового регулювання економічних циклів є ключовим фактором макроекономічної стабільності, оскільки воно визначає здатність держави оперативно реагувати на кризові явища, забезпечувати стійкість фінансової системи та підтримувати соціально-економічний розвиток. У сучасних умовах глобальної невизначеності ефективність інституцій стає визначальною передумовою зменшення глибини економічних спадів і прискорення посткризового відновлення.

Література:

1. Десятнюк, Оксана, і Тарас Маршалок. "Антициклічне фінансове регулювання економік країн світу — можливості для України". Журнал європейської економіки, вип. 18, 2019, с. 187—197.
2. Маршалок Т. Я. Розвиток державних фінансових інститутів у контексті забезпечення економічної рівноваги в Україні. Проблеми економіки № 3 (41), 2019. С. 208—216.
3. Минчинська І.В. Напрями запобігання банкрутству підприємств у системі державного антикризового регулювання економіки України. Економіка та держава № 9/2021. С. 88—95.
4. Назаркевич І. Б. Еволюція економічних циклів і детермінація структурних змін у національній економіці. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2020 Випуск 3 (143). С. 3—7.
5. Одношерна, О., Мінковська, А., & Саванчук, Т. (2023). Антикризове управління як елемент удосконалення системи економічної безпеки в сучасних умовах. Економіка та суспільство, (49).
6. Плікус І. Інструментарій антикризового управління: проблемні питання застосування. Молодий вчений. 2020. Вип. 1 (77). С. 259—264.
7. Проблеми адаптації економічної політики України до екзогенних змін [Електронний ресурс]: монографія / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Мащенко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. М. А. Мащенко. — Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. — 368 с.
8. Ревякін Г. В. Закономірності циклічного розвитку глобальної економічної системи: монографія / Г. В. Ревякін. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 140 с.
9. Bhandari, A., Evans, D., Golosov, M., & Sargent, T. J. (2021). Inequality, Business Cycles, and Monetary-Fiscal Policy. *Econometrica*, 89(6), 2559—2599.
10. Carnazza, G., Liberati, P., & Sacchi, A. (2020). The cyclically-adjusted primary balance: A novel approach for the euro area. *Journal of Policy Modeling*, 42(5), 1123—1145.
11. Keynes J. The General Theory of Employment, Interest and Money. Ware: Wordsworth Editions Limited, 2017. 576 p.
12. Keita Kady & Turcu, Camelia. 2023. "Promoting Counter-Cyclical Fiscal Policy: Fiscal Rules Versus Institutions," *Comparative Economic Studies*, Palgrave Macmillan; Association for Comparative Economic Studies, vol. 65 (4), pages 736—781,
13. Iancu, Aurel; Olteanu, Dan (2022): Procyclical and countercyclical fiscal policies in non-euro EU member countries, Romanian Academy, National Institute for Economic Research, Bucharest. pp.1—29.
14. Larch, M., E. Orseau, W. van der Wielen, 2020, Do EU Fiscal Rules Support or Hinder Counter-Cyclical Fiscal Policy?, JRC Working Papers on Taxation and Structural Reforms No. 01/2020, pp. 1—46.
15. Lu, L 2021, 'The implementation of the countercyclical capital buffer: Practice and implications', *Journal of Business Law*, vol. 2021, no. 6, pp. 515—532.

References:

1. Desyatniuk, O. and Marshalok, T. (2019), "Countercyclical Fiscal Regulation of World Economies — Opportunities for Ukraine", *Journal of European Economics*, vol. 18, pp. 187—197.
 2. Marshalok, T. (2019), "Development of State Fiscal Institutions in the Context of Ensuring Economic Balance in Ukraine", *Problems of Economy*, vol. 3 (41), pp. 208—216.
 3. Mynchynska, I. (2021), "Directions for Preventing Enterprise Bankruptcy in the System of State Anti-Crisis Regulation of the Economy of Ukraine", *Economy and State*, vol. 9, pp. 88—95.
 4. Nazarkevych I. (2020), "Evolution of Economic Cycles and Determination of Structural Changes in the National Economy", *Socio-Economic Problems of the Modern Period of Ukraine*, vol. 3 (143), pp. 3—7.
 5. Odnoshevna, O. Minkovska, A. and Savanchuk, T. (2023), "Anti-crisis management as an element of improving the economic security system in modern conditions", *Economy and society*, vol. 49.
 6. Plikus, I. (2020), "Anti-crisis management toolkit: problematic issues of application", *Young scientist*. vol. 1 (77), pp. 259—264
 7. Bril, M. Klimenko, M. and Mashchenko, M. (2022), Problems of adapting the economic policy of Ukraine to exogenous changes [Problemy adaptatsii ekonomichnoi polityky Ukrainy do ekzohennykh zmin], KhNEU named after S. Kuznets, Kharkiv, Ukraine.
 8. Revyakin, G. (2020), Regularities of cyclical development of the global economic system [Zakonomirnosti tsyklichnoho rozvytku hlobalnoi ekonomichnoi systemy] V. N. Karazin KhNU, Kharkiv, Ukraine.
 9. Bhandari, A. Evans, D. Golosov, M. and Sargent, T. (2021), "Inequality, Business Cycles, and Monetary-Fiscal Policy", *Econometrica*, vol. 89 (6), pp. 2559—2599.
 10. Carnazza, G. Liberati, P. and Sacchi, A. (2020), "The cyclically-adjusted primary balance: A novel approach for the euro area", *Journal of Policy Modeling*, vol. 42 (5), pp. 1123—1145.
 11. Keynes, J. (2017), The General Theory of Employment, Interest and Money, Ware: Wordsworth Editions Limited, Washington, USA.
 12. Keita, K. and Turcu, C. (2023), "Promoting Counter-Cyclical Fiscal Policy: Fiscal Rules Versus Institutions", *Comparative Economic Studies*, Palgrave Macmillan; Association for Comparative Economic Studies, vol. 65 (4), pp. 736—781.
 13. Iancu, A. and Olteanu, D. (2022), "Procyclical and countercyclical fiscal policies in non-euro EU member countries", *Romanian Academy, National Institute for Economic Research*, vol. 1, pp. 1—29.
 14. Larch, M. and Orseau, W. (2020), "Do EU Fiscal Rules Support or Hinder Counter-Cyclical Fiscal Policy?", *JRC Working Papers on Taxation and Structural Reforms*, vol. 01, pp. 1—46.
 15. Lu, L (2021), "The implementation of the countercyclical capital buffer: Practice and implications", *Journal of Business Law*, vol. 6, pp. 515—532.
- Стаття надійшла до редакції 20.11.2025 р.*